

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

132

Vragen van de leden **Kerstens** en **Van Dekken** (beiden PvdA) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht «Afgunst en bonje kost Oost-Groningen miljoenen»* (ingezonden 6 oktober 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 7 oktober 2016)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Afgunst en bonje kost Oost-Groningen miljoenen»?¹

Antwoord 1

Ja, ik heb kennisgenomen van het artikel.

Vraag 2

Deelt u de mening dat de mensen waar het uiteindelijk om gaat (momenteel dan wel in de toekomst werkzaam bij dan wel via Synergon en Wedeka) niet de dupe mogen worden van het klaarblijkelijk ontstane verschil van inzicht op bestuurlijk niveau over het zogenaamde «Akkoord van Westerlee»? Zo ja, bent u dan bereid de destijds toegezegde gelden alsnog ter beschikking te stellen?

Antwoord 2

In antwoord op de vragen kan ik u mededelen dat het mij vanaf het begin af aan te doen is geweest om de mensen in het gebied. Er speelt een complexe arbeidsmarktproblematiek in het gebied. Er is veel werkloosheid. Daarom heeft de provincie Groningen in het najaar van 2014 in afstemming met mij de commissie Ruim baan voor Oost-Groningen (hierna: commissie Van Zijl) de opdracht gegeven voor een advies in twee delen. Het eerste deel betreft de herstructurering van de sociale werkvoorziening en dit mondde uit in het Akkoord van Westerlee, dat op 27 februari 2015 is gesloten met de acht Oost-Groninger gemeenten, de provincie Groningen, vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers en het Rijk. Voor ik aan het antwoord op de vraag

¹ http://www.volkskrant.nl/binnenland/afgunst-en-bonje-kost-oost-groningen-miljoenen-a4385631/?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=shared%20content&utm_content=paid&hash=ea9e851564a35991e994d92b7eb450b64af761ea

over de beschikbare middelen toekom, hecht ik er voor een goed begrip van de ontstane situatie aan eerst het verloop van de gebeurtenissen sinds het sluiten van het Akkoord van Westerlee te schetsen.

Het Akkoord van Westerlee ziet op de opbouw van één nieuw regionaal werkbedrijf voor de hele doelgroep van de Participatiewet, inclusief de mensen die werkzaam zijn bij de twee SW-bedrijven Wedeka en Synergon. In het Akkoord is ondermeer het volgende afgesproken.

De gemeenten werken met vereende kracht toe naar één uitvoeringsorganisatie voor de doelgroepen in de Participatiewet en sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij de mogelijkheden die de Arbeidsmarktregio Groningen biedt. De gemeenten maken de nieuwe uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van taken op het terrein van:

- *activering, diagnostisering, ontwikkeling, training en scholing van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder SW'ers;*
- *het laten opdoen van werkervaring;*
- *bemiddeling naar en re-integratie in werk bij reguliere werkgevers, waarbij begeleiding en jobcoaching worden ingezet;*
- *beschut werken.*

De gemeenten brengen de huidige TDC's als werkwijze onder in de nieuwe uitvoeringsorganisatie.

Ik heb uw Kamer op 9 maart 2015 in de beantwoording van de Kamervragen van het lid Potters (VVD) over *de uitzending van het programma «Dit is de dag» over de gemeente Oude Pekela* geïnformeerd over het Akkoord van Westerlee.²

Het tweede deel van de taakopdracht van de commissie Van Zijl betreft versterking van de regionale arbeidsmarkt en economie. Het eindrapport «Kop d'r veur, zonder beweging geen vooruitgang» van de commissie Van Zijl gaat hier op in. Dit eindrapport is geen onderdeel van het Akkoord van Westerlee, maar het is wel van belang voor het welslagen van dat Akkoord. In het eindrapport geeft de commissie Van Zijl aan dat de herstructurering van de sociale werkvoorziening alleen maar kans op duurzaam succes heeft als ook de werkgelegenheid en de economische veerkracht in Oost Groningen verbeteren.

Na het Akkoord van Westerlee en het eindrapport «Kop d'r veur» zijn begin 2016 de twee gebiedsregisseurs de heren Kremer en Middel door de Provincie Groningen aangesteld. Zij brachten op 4 april jl. het rapport «Kört veur de Kop» uit met hun eerste bevindingen. De 8 gemeenten zijn vervolgens op 12 april 2016 gezamenlijk gekomen tot een contourenschets, waarin zij op hoofdlijnen aangaven hoe de gezamenlijke organisatie van de uitvoering van de Participatie voor de gemeenten in Oost-Groningen eruit zou komen te zien. De exacte financiële, juridische en personele/organisatorische consequenties van de vormgeving van het Werk- en Ontwikkelbedrijf (de nieuwe uitvoeringsorganisatie) zouden nog worden uitgewerkt in een business case.

Vervolgens heb ik op 25 april jl. een bezoek gebracht aan Oost-Groningen waar ik met de bestuurders van de 8 betrokken gemeenten, de Groningse gedeputeerden de heren Brouns en Eikenaar, de voorzitter van de Arbeidsmarktregio Groningen de heer Van der Schaaf en de gebiedsregisseurs de heren Middel en Kremer heb gesproken over de uitvoering van het Akkoord van Westerlee. Toen is afgesproken dat er een kernteam zou komen, bestaande uit de twee gebiedsregisseurs, de wethouders Boen (Stadskanaal) en Swagerman (Oldambt) en de directeurs van de SW-bedrijven Synergon en Wedeka om op toe te zien dat er nog voor de zomer 2016 een business case voor één werkbedrijf in Oost-Groningen op tafel zou komen.

Op 30 juni 2016 is de business case gereed gekomen. De kern van de business case is dat er (vooralsnog) geen fusie zou plaatsvinden, maar wel een vergaande samenwerking in bestuur, directie en management. De business case is in augustus/september 2016 behandeld in de Oost-Groningse gemeenteraden. Na de besluitvorming in de gemeenteraden hebben de gebiedsregisseurs een eindrapport «Een onvoltooid einde» opgesteld (zie bijlage)³. Dat op 5 oktober aan de provincie Groningen en mij is aangeboden. In dit rapport wordt het verloop van de werkzaamheden geschetst en trekken

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2014–2015, Aanhangselnummer 1502

³ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

de gebiedsregisseurs de conclusie dat de business case niet volledig wordt ondersteund. Zij geven daarom bij het aanbieden van het eindrapport hun opdracht terug.

De gemeenten Bellingwedde, Oldambt, Pekela, Vlagtwedde en Menterwolde hebben 27 september een brief gestuurd (zie bijlage)⁴ aan de provincie Groningen en aan mij. De gemeenten Stadskanaal en Veendam hebben op 3 oktober eveneens een brief gestuurd (zie bijgevoegd)⁵.

N.a.v. het eindverslag van de gebiedsregisseurs en de brieven van de gemeenten heb ik op 6 oktober gesproken met de wethouders van de betrokken gemeenten, de gedeputeerden de heren Eikenaar en Brouns en de beide gebiedsregisseurs. De uitkomst daarvan is als volgt. Nu de Oost-Groninger gemeenten Oldambt, Bellingwedde, Pekela, Vlagtwedde en Menterwolde hebben aangegeven dat zij het «Akkoord van Westerlee» zonder aanpassingen of voorbehoud snel willen uitvoeren, hebben de beide gebiedsregisseurs Kremer en Middel van de provincie Groningen en mij de vervolgoopdracht gekregen om samen met deze gemeenten een plan van aanpak op te stellen om te komen tot het eerder afgesproken éénduidig opererende werkbedrijf met één loket voor werkgevers, conform het Akkoord van Westerlee. De gemeente Borger Odoorn, medeondertekenaar van het Akkoord, heeft aangegeven betrokken te willen zijn bij het opstellen van het plan van aanpak. Ik heb aangegeven dat ten behoeve van de uitvoering in de jaren 2016, 2017 en 2018 maximaal 10 mln euro beschikbaar is.

De provincie Groningen, de zes gemeenten en ik hebben richting de twee overige gemeenten die het Akkoord van Westerlee hebben ondertekend – Stadskanaal en Veendam – aangegeven dat de deur voor hen open blijft en dat zij zich alsnog kunnen aansluiten, zodat in heel Oost-Groningen uiteindelijk sprake kan zijn van één werkbedrijf voor de uitvoering van de Participatiewet. Dit regionale werkbedrijf is onontbeerlijk om de grote problemen op de arbeidsmarkt in deze regio het hoofd te kunnen bieden en de mensen die ondersteuning te bieden die zij nodig hebben.

⁴ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

⁵ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer